

[Kirkeministeren.]

til i mere end 2 år at behandle sagen. Da forarbejderne til lovforslaget begyndte i kirkeministeriet, havde jeg bl. a. også en forhandling med den sønderjyske menighedsrådsforenings bestyrelse og drøftede med den tingene igennem. Jeg har fået skriftlige indlæg fra den side, jeg har forhandlet med jordlovsudvalgenes folk, jeg har forhandlet med landbrugsministeriets folk, jeg har søgt at forhandle til alle sider, så jeg kan roligt afvise talen om, at denne sag bliver jaget igennem. Der er tværtimod arbejdet meget grundigt med den. Jeg vil udtrykke håbet om, at vi må kunne komme igennem med denne sag nu. Det ville være lykkeligt, om man ved gennemførelsen af lovforslaget kunne få fjernet det meget stærke irritationsmoment, som denne sag nu i så lang tid har været — eller rettere som manglen på en løsning af denne sag har været. Hvis man lader den ligge nu, kan man være rolig for een ting, at kampen, fordi sagen er blevet så stærkt aktualiseret, vil blive meget skarp. De menighedsrådsvalg, vi skal have til efteråret, vil udelukkende komme til at stå i dette spørgsmåls tegn, og det vil ikke være lykkeligt. Den sønderjyske kirke ville vinde, hvis denne sag blev løst nu.

Jeg anbefaler lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Alfred Kristensen: Dengang den højtærede kirkeminister den 27. januar i år fremsatte nærværende lovforslag om indførelse af dansk kirkelovgivning i de sønderjyske landsdele, regnede jeg med, at det var et lovforslag, som ville kunne gennemføres på bredt grundlag i fuld enighed her i rigsdagen. Jeg var vidende om, at den højtærede minister havde gjort et stort forarbejde for at samle de spredte interesser, der har været om dette spørgsmål, og det forekom mig, at det lovforslag, som var kommet ud af det, havde taget så vide hensyn, at man i hvert fald måtte kunne forvente, at man fra menighedsrådenes og fra kirkens side ville tage imod lovforslaget og være glad for det. Således bedømte jeg det, fordi der forkom mig i hele dette spørgsmål virkelig at være ikke så få misforståelser.

Da loven om indførelse af dansk kirkelovgivning i Sønderjylland blev gennemført i 1922, og det i denne lovs § 2 blev fastslået, at præstegårdsjorderne skulle overgå til udstykning efter 4. oktober-loven, under hensyn til de særlige forhold, som var tilstede, er det givet, at dette, at udstykningen af præstegårdsjorderne skulle indordnes under 4. oktober-loven, var det afgørende

i denne lov, og at det andet: under hensyn til de særlige forhold o. s. v. var det sekundære, noget man givetvis måtte tage de videst mulige hensyn til. Men det kan aldrig nogensinde have været meningen, at dette skulle kunne bruges på den måde, som sket er, at man tilsidesatte denne indførelse af dansk lovgivning i Sønderjylland i de 26 år, som er forløbet siden. Jeg beklager meget, at dette er sket, og at man ikke har taget imod det tilbud, som nu er givet fra den højtærede kirkeministers side, på en sådan måde, at lovforslaget kunne blive gennemført i fuld enighed, og at vi derefter fuldt og helt kunne have afviklet dette spørgsmål og indordnet os under de forhold, som er gældende i den øvrige del af landet. Jeg beklager det, fordi der er tre ting, som forekommer mig at være meget afgørende i forbindelse hermed. For det første nytter det ikke noget, man må her tage et afgørende hensyn til den baggrund som er tilstede, til den politiske udvikling. Vi, som lever dernede, er klar over, at husmændenes og mange andre jordhungrende menneskers ønsker om at få denne jord udstykket, få den indlagt under mindre husmandsbrug som tillægsjord, er et krav, som, hvis man fortsat sidder det overhørig, skaber en bitterhed, som landsdelene ikke er tjent med, og som intet formål tjener, en bitterhed — og det er det andet punkt —, som i første række vil ramme selve folkekirken; og ingen er tjent med, at en politisk strid føres ind i kirken og skaber kunstige og unaturlige skillelinier i den folkekirke, hvor vi alle skulle kunne mødes uden nogen som helst skelen til verdslige spørgsmål — og det er jo i høj grad et verdsligt spørgsmål, som der her er tale om. Jeg tror, at folkekirken er den, der vil være dårligst tjent med, hvis sagen ikke nu løses på baggrund af det foreliggende lovforslag. Jeg håber, forslaget vil blive ophøjet til lov, og det meget hurtigt. Ellers vil det efter mit skøn være umuligt at bekæmpe de skarpe skillelinier, som træder stærkere og stærkere frem, og som der forekommer mig at være en betydelig og alvorlig baggrund for.

Det tredje spørgsmål, der står for mig som det afgørende, er, at man ved at undlade at gennemføre loven af 1922 om udstykning, samtidig har været med til at undlade at skabe mulighed for en befolkningstilvækst i de tyndtbefolkede dele af Sønderjylland — en befolkningstilvækst, som vi i allerhøjeste grad trænger til af nationale hensyn. Jeg hører nemlig til dem, som tror på, at det er rigtigt, hvad en mand, der kender lidt til disse problemer, for kort